

IOM International Organization for Migration
OIM Organisation Internationale pour les Migrations
OIM Organización Internacional para las Migraciones

BELGIJA: INFORMATOR

1. Osnovne informacije

Glavni grad: Brisel
Broj stanovnika: 10.500.000
Površina: 30.528 m²
Valuta: EUR
Stopa nezaposlenosti: 8,1%

2. Osnovni uslovi ulaska i informacije o vizama

Kome nije potrebna viza?

Državljanima zemalja članica Evropske Unije i Evropskog Ekonomskog Prostora (EU i EEA) i državljanima trećih zemalja sa kojima Belgija ima bez-vizni režim nije potrebna viza da bi ušli u Belgiju. Oni ne mogu boraviti u zemlji više od 90 dana u periodu od šest meseci, računajući od dana prvog ulaska.

Vrste viza

Belgijske vlasti mogu izdati četiri vrste viza. Vrsta vize je naznačena na vizi koja je u formi nalepnice u posebnom odeljku i označena slovima A, B, C ili D.

Aerodromska tranzitna viza - A

Onim strancima od kojih se zahteva da imaju ovu vizu ona omogućava da borave u međunarodnoj tranzitnoj zoni aerodroma dok čekaju svoj let, ali im ne omogućava ulazak u zemlju. Državljanima Albanije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Crne Gore i Srbije ne moraju imati aerodromsku tranzitnu vizu (A).

Tranzitna viza – B

Ova viza daje pravo stancu koji putuje iz jedne zemlje u drugu da prođe kroz Šengen teritoriju. Tranzitna viza se može izdati samo ako stranac dokaže da on/ona ima dozvolu da uđe u sledeću zemlju odredišta nakon svog boravka na Šengen teritoriji. Tranzitna viza se može izdati za jedan ili dva tranzitna ulaska i, izuzetno, za više ulazaka, uz uslov da nijedan tranzit kroz zemlju ne prelazi broj dana koji je određen u odeljku za dužinu boravka na vizi koja je u formi nalepnice. Tranzitne vize zakonski ne smeju biti izdate na period duži od 5 dana.

Ovaj informator izrađen je u okviru projekta AENEAS 2006: Izgradnja kapaciteta, informisanje i podizanje svesti u cilju promovisanja uredne migracije na području Zapadnog Balkana. Projekat finansira Evropska Unija uz pomoć Švajcarske federalne kancelarije za migracije i Nemačke federalne kancelarije za migracije i izbeglice

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Federal Office
for Migration
and Refugees

Viza za kratki boravak – C

Ova viza daje strancu pravo da uđe u Šengen teritoriju i i boravi u njoj radi turističke, poslovne, lične ili bilo kakve druge posete ili slične svrhe ulaska. Viza za kratki boravak može biti izdata za jedan, dva ili više ulazaka u zemlju gde nijedan neprekidni boravak niti ukupno trajanje više uzastopnih boravaka ne mogu trajati više od 90 dana u okviru perioda od šest meseci, računajući od dana prvog ulaska.

Na osnovu Sporazuma o viznim olakšicama i readmisiji između Evropske Unije i **Albanije, Bosne i Hercegovine**, državljanima tih zemalja će i dalje biti potrebna Šengen viza C da bi ušli u Belgiju; međutim, imaju pogodnosti zbog smanjene takse za obradu zahteva za izdavanje vize (35€ umesto 60€). Mnoge kategorije podnosilaca zahteva (članovi porodica legalnih stanovnika, studenti i penzioneri, novinari itd.) mogu sada dobiti vize besplatno. Za neke kategorije lica, npr. poslovne ljude, studente i novinare, potrebna dokumentacija je pojednostavljena. Neke kategorije redovnih posetilaca (uključujući poslovne ljude, novinare, studente, predstavnike građanskog društva) dobijaju vize za više ulazaka sa dugim periodima važenja a nosioci diplomatskih pasoša su izuzeti od obaveze dobijanja vize.

30. Novembra 2009.godine Evropska Unija je ukinula vize za građane Srbije koji putuju u zemlje Šengenskog prostora. Od 19. decembra 2009. godine građani Srbije, osim onih koji žive na Kosovu, kao i građani Crne Gore i Makedonije će putovati bez viza. Novi vizni režim će se primeniti na sve vlasnike biometrijskih pasoša, koji sada mogu da putuju u šengenski prostor i borave najduže 90 dana u periodu od šest meseci. Oni će moći da posete bilo koje zemlje kao turisti i da borave najduže tri meseca u bilo koje doba godine. To znači da tri meseca posle ulaska na teritoriju zemlje u šengenskoj zoni moraju privesti kraju svoj boravak i sačekati tri meseca pre ponovnog turističkog ulaska na tri meseca, prema režimu slobodnog kretanja bez graničnih kontrola. Za građane Srbije koji nameravaju da ostanu duži period od 90 dana i da rade i dalje će biti potrebna viza, kao i radna dozvola.

Šengen prostor je sastavljen od 28 evropskih država, kome pripadaju sve zemlje članice EU, osim Velike Britanije i Irske, a uključujući Norvešku, Švajcarsku i Island.

Detalje možete pogledati na sledećim adresama:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:334:0085:0095:EN:PDF> (za Albaniju)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:334:0097:0107:EN:PDF> (za Bosnu i Hercegovinu)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:334:0125:0135:EN:PDF> (za Bivšu Jugoslovensku Republiku Makedoniju)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:334:0137:0147:EN:PDF> (za Srbiju)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:334:0109:0119:EN:PDF> (za Crnu Goru)

Viza za duži boravak

Zahteve za ovu vrstu viza možete podneti samo belgijskim diplomatskim ili konzularnim vlastima nadležnim za mesto boravka podnosioca zahteva.

Posebne procedure se primenjuju za neke slučajeve, npr. radi studija, zapošljavanja, samozapošljavanja, spajanja porodice, zajedničkog života, usvajanja i viza za brak u Belgiji. Sve druge slučajeve pojedinačno ispituje organ uprave nadležan za poslove boravka stranaca. Uz to, zahtev se mora podneti na vreme da bi taj organ uprave mogao sprovesti istragu ukoliko je potrebno.

Po dolasku u Belgiju, morate se prijaviti opštinskim vlastima u vašem mestu boravka.

Za detaljnije informacije o posebnim situacijama, kao što su zapošljavanje, studiranje, spajanje porodice itd, pogledajte: <http://www.diplomatie.be/en/travel/visaLangdetail.asp?TEXTID=22013> ili kontaktirajte lokalno belgijsko predstavništvo. Viza za duži boravak radi zapošljavanja, studiranja i spajanja porodice opisuje se detaljnije u daljem tekstu.

Belgijske ambasade i konzulati:

Albanija

Zahteve za vizu prima Belgijska ambasada u Sofiji, u Bugarskoj
Veltchova Zavera, 1, 1164 Sofija
Tel: + (359) (2) 988.72.80 (konzulat)
Tel: + (359) (2) 988.72.90
Fax: + (359) (2) 963.19.45 (konzulat)
E-mail: Sofia@diplobel.be

Bosna i Hercegovina

Diplomatska kancelarija u Sarajevu nema konzularne nadležnosti. Za turističke/poslovne vize za boravak koji nije duži od 90 dana, kontaktirajte Ambasadu Holandije u Sarajevu:
Grbavička 4, 71000 Sarajevo
Tel: + 387 (0)33 562600
Fax: +387 (0)33 223413
E-mail: sar@minbuza.nl
http://bosniaherzegovina.nlembassy.org/the_embassy
Za sva druga pitanja vezana za vize i/ili informacije koje pruža konzulat, kontaktirajte Belgijsku ambasadu u Zagrebu.

Hrvatska

Ambasada Belgije u Zagrebu

Pantovčak 125 b/1, 10 000 Zagreb
Tel: + 385 1 457 89 01
Fax: + 385 1 457 89 02, + 385 1 457 89 03 (konzularni poslovi)
zagreb@diplobel.be

Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija

Za zahteve za vizu, kontaktirajte Belgijsku ambasadu u Sofiji, u Bugarskoj:
Veltchova Zavera, 1, 1164 Sofija
Tel: + (359) (2) 988.72.80 (konzulat)
Tel: + (359) (2) 988.72.90
Fax: + (359) (2) 963.19.45 (konzulat)
E-mail: Sofia@diplobel.be

Crna Gora

Od 01.01.2008. godine, Slovenija predstavlja Belgiju za izdavanje Šengen viza (za kratki boravak) u Podgorici, u Crnoj Gori. Da biste podneli zahjev za Viznu D (privremeni ili stalni boravak u Belgiji) iz Crne Gore, morate kontaktirati Belgijsku ambasadu u Beogradu.

Slovenačka ambasada u Crnoj Gori

Ulica 13. Jula B.B., 81000 Podgorica
Tel: (+) 381 81 208 020, Fax: (+) 381 81 237 095, E-mail: kpg@gov.si

Srbija

Ambasada Belgije u Beogradu
Krunska, 18, 11000 Beograd
Tel: +381.11 32.30.016, (00.381.11) 32.30.017
Fax: + 381.11 324.43.94
belgrade@diplobel.be
Call centri za podnošenje zahteva za vizu:
Srbija: tel. 0800 120 120
Kosovo: tel. 98 111 (sa mobilnog telefona)

3. Imigracija radi zaposlenja

a) Uslovi ulaska i boravka stranih radnika (uključujući vrste radnih dozvola i radnih viza i zahteva, i nadležni organi)

Dozvola privremenog boravka

Svaki budući stanovnik koji želi da boravi više od tri meseca u Belgiji kao student, plaćeni radnik, samozaposleni radnik ili lice sa nezavisnim sredstvima za život, mora prvo podneti zahtev Belgijskoj ambasadi ili konzulatu u svojoj zemlji porekla za "dozvolu privremenog boravka" (Voorlopige Verblijfsvergunning (VVV)/Autorisation de Séjour Provisoire (ASP). U praksi, to znači da morate dobiti vizu na period duži od tri meseca.

Uz zahtev morate podneti potvrdu o dobrom ponašanju (ili odgovorajući dokument priznat od strane belgijskih vlasti) koji je izdao nadležni organ u zemlji boravka, i zdravstveno uverenje koje je izdao lekar priznat od strane Belgijske ambasade ili konzulata. Ako ova dokumenta nisu na francuskom ili holandskom jeziku, mora ih prevesti ovlašćeni prevodilac.

Dozvola privremenog boravka (VVV/ASP) se izdaje ukoliko vam je nadležni belgijski organ odobrio radnu dozvolu ili "profesionalnu kartu" (beroepskaart/carte professionnelle).

Po dolasku u Belgiju, morate se prijaviti u roku od tri radna dana u Kancelariji za strane državljane u opštini u kojoj boravite. Potrebna su sledeći dokumenta:

- Važeći pasoš sa dozvolom privremenog boravka (VVV/ASP)
- Radna dozvola ili profesionalna karta
- Tri fotografije za pasoš.

Naplaćuje se niska taksa za prijavljivanje, čiji se iznos razlikuje od opštine do opštine.

Samozaposleni

Ako želite da boravite u Belgiji na osnovu samozapošljavanja, morate dobiti profesionalnu kartu, kojom dobijate ovlašćenje da se bavite aktivnošću samozapošljavanja, a koju vam je izdala Federalna javna služba za ekonomiju, mala i srednja preduzeća, samozapošljavanje i energiju.

Za informacije o profesionalnoj karti, kontaktirajte Federalnu javnu službu za ekonomiju, mala i srednja preduzeća, samozapošljavanje i energiju:

Federal Public Service of the Economy, Small and Medium-Sized Businesses, the Self-Employed and Energy, World Trade Center III,

Boulevard Simon Bolivar 30, 1000 Brussels,

tel. + 32 2/208.51.33, 34, 35 or +32 22/ 208.51.04 ;

fax +32 2 2/208.51.47

- marie-jeanne.meuris@mineco.fgov.be ili yolande.servais@mineco.fgov.be

Novinari

Posebni uslovi se primenjuju za novinare.

Pogledajte <http://www.diplomatie.be/en/travel/visaLangdetail.asp?TEXTID=22015> za više informacija.

Radna dozvola

Radnu dozvolu mora tražiti poslodavac iz Belgije, ili njegov predstavnik, od podregionalnog zavoda za zapošljavanje koji pokriva mesto poslovanja poslodavca. Svom potencijalnom poslodavcu morate dati zdravstveno uverenje i tri fotografije za pasoš, koje on/ona zatim, zajedno sa kopijom predloženog ugovora o zaposlenju, podnosi Ministarstvu rada.

Pre izdavanja radne dozvole, Ministarstvo rada mora utvrditi da ne postoji državljanin Belgije ili druge zemlje članice Evropske Unije koji može popuniti dato radno mesto i mogu poslati poslodavcu kandidate za taj posao sa liste Belgijanaca koji primaju naknadu za nezaposlene.

Određene kategorije radnika ne moraju imati radne dozvole. Informacije o tom pitanju mogu se dobiti u Belgiji na gore navedenim adresama ili od nadležnih belgijskih diplomatskih ili konzularnih vlasti u inostranstvu.

Postoje tri vrste radnih dozvola u Belgiji:

- A dozvola vam omogućava da radite za poslodavca u Belgiji na neodređeno vreme. Ove dozvole se izdaju samo za sledeće kategorije podnosioca zahteva: supružnik nosioca A dozvole, supružnik belgijskog državljanina koji je iz zemlje koja nije članica Evropske Unije, supružnik, koji je iz zemlje koja nije članica Evropske Unije, državljanin zemlje koja je članica Evropske Unije koji legalno boravi u Belgiji, i svaki stranac sa pet godina neprekidnog (zakonitog) boravka u Belgiji.
- B dozvola je važeća za jednog poslodavca i traje jednu godinu, a nakon toga se može produžiti (za istog poslodavca, obično za isti posao ili vrstu posla). Ako promenite poslodavca, vaš novi poslodavac mora predati zahtev za novu B dozvolu. Možda ćete morati da se vratite u vašu zemlju porekla i da ponovo predate zahtev za boravišnu vizu pre nego što počnete da radite na novom poslu! Ako ste produžili B dozvolu četiri ili više puta, npr. ako ste živeli i radili u Belgiji pet godina sa istom dozvolom, možete dobiti A dozvolu na neograničeno vreme.
- C dozvola važi jednu godinu, a njen nosilac može raditi za više poslodavaca. Ona se obično izaje migrantima koji rade u poljoprivredi ili radnicima u domaćinstvima. C dozvole se obično ne mogu produžiti.

B dozvola je standardna forma radne dozvole za većinu stranaca. Podnošenje zahteva za B dozvolu je dužnost poslodavca koji želi da zaposli stranca koji je državljanin zemlje koja nije članica Evropske Unije. Može biti potrebno do 12 sedmica da se odobri B dozvola.

Dalje informacije o radnim dozvolama mogu se dobiti na sledećim adresama:

Ministarstvo Flamanske zajednice
Zavod za zapošljavanje
Employment Administration
Rue du Marquis 1
1000 Brisel
Tel: + 32 2/553.42.56
http://www2.vlaanderen.be/werk/mig_kort.htm

Ministarstvo regiona glavnog grada Brisela
Uprava za ekonomiju i zapošljavanje
Economy and Employment Administration
Rue du Progrès 80
1030 Brisel
Tel: +32 2/204.21.11
http://www.bruxelles.irisnet.be/en/citoyens/home/travailler/travailler_comme_ressortissant_etranger.shtml

Ministarstvo regije Valun (Walloon)
Generalni direktorat za ekonomiju i zapošljavanje
Directorate-General for the Economy and Employment
Place de la Wallonie, 1
5100 Jambes
Tel: +32 81/33 37 00 - fax 33 38 88

b) Sektori tržišta rada koji imaju nedostatak radne snage

Region Flandrije: sektori industrije, elektronike, električne energije, mehaničkog inženjeringa i elektromehaničkog inženjeringa, građevinarstvo, kompjutersko programiranje, osoblje za negu i predstavnici prodaje, osoblje za higijenu/održavanje, hotelsku i ugostiteljsku industriju

Region Brisela: arhitekta, inženjeri, medicinske sestre, tehničari, viši menadžeri i direktori, radnici u građevinarstvu i održavanju, IT specijalisti, kancelarijski kadar, kadar u prodaji, kuvari i konobari, kozmetičari i frizeri.

Region Valonije: kozmetičari, građevinski radnici, vozači i kadar za logistiku, auto mehaničari, radnici u prehrambenoj industriji, agenti za osiguranje, operatori u call centrima, kadar u prodaji, medicinske sestre, finansijski savetnici, arhitekta.

c) Internet strane za traženje posla

www.careerjet.be

www.startpeople.be

regrutovanje za privremeni tehnički i inženjerski kadar u Belgiji

www.eurobrussels.com

vodeća Internet strana za poslove u Briselu u oblasti evropskih pitanja i međunarodnih odnosa

www.jobs-brussels.com

poslovi u Belgiji pri međunarodnim agencijama i NVO

www.pmo.be

selekcija, regrutovanje i upravljanje kadrom za prekookeansku plovidbu

d) Au-pair i drugi specifični programi za strane radnike

Lice koje želi da putuje kao Au pair mora podneti zahtev za dozvolu privremenog boravka Belgijskoj ambasadi ili konzulatu nadležnom za njegovo/njeno mesto boravka. U principu, ova dozvola se može izdati mladoj osobi prikazivanjem:

- pasoša koji ima rok važenja najmanje jednu godinu
- skorašnje pisane lične karakteristike koja pokriva poslednjih pet godina
- zdravstvenog uverenja koje je izdao lekar priznat od strane Ambasade
- dozvole boravka B.

Za dalje informacije pogledajte:

<http://www.emploi.belgique.be/defaultTab.aspx?id=4890>

Pogledajte i: www.easyaupair.com

4. Imigracija radi studiranja

Obrazovanje u flamanskoj zajednici

“Study in Flanders” je razvijen portal za svakog stranca koji želi da studira u Flandriji.

<http://www.studyinlanders.be/>

http://www.eurydice.org/ressources/eurydice/eurybase/pdf/0_integral/BN_EN.pdf: U ovoj brošuri se navode i objašnjavaju razne vrste studija i diploma koje se mogu dobiti na flamanskim obrazovnim ustanovama. Ona daje i informacije o nizu mogućnosti studiranja u Flandriji, kao i sveobuhvatan pregled visoko-obrazovnih ustanova i finansijske informacije o svim vrstama kurseva (npr. grantovima).

Obrazovanje u Francuskoj zajednici

Na Internet strani <http://www.studyinbelgium.be/start.php?lang=en&rub=1> možete naći pregled mogućnosti za studiranje u delu Belgije gde se govori francuski jezik.

Internet strana <http://www.cfwb.be/infosup/pg009.htm> (na francuskom) daje detalje o tome koga možete kontaktirati ako želite dalje informacije.

a) Uslovi ulaska i boravka studenata (vize za studente, dozvole boravka, pravo na rad)

Da biste dobili dozvolu privremenog boravka, morate podneti Belgijskoj ambasadi ili konzulatu u vašoj zemlji sledeća dokumenta:

- potvrdu o prijemu ili upisu sa jednog od priznatih visoko-obrazovnih ustanova, ili zahtev za sertifikat o ekvivalenciji za diplomu ili sertifikat dodeljen u inostranstvu (potrebno samo za obrazovanje u Francuskoj zajednici). Potvrda o prijemu ili upisu mora pokrivati redovne studije.
- ili potvrdu o upisu sa podacima o ispitima za upis na univerzitet kada ti ispiti predstavljaju uslov za upis na dati kurs: naročito ispit kojim se testira znanje francuskog jezika koji se zahteva da biste imali pravo na studiranje na univerzitetima na kojima se govori francuski jezik; ispit za kvalifikaciju za studije građevinarstva; ispit za upis na studije medicine ili stomatologije na univerzitetu na kome se govori holandski jezik;
- ili potvrdu o prijemu ili upisu u priznatu ustanovu;
- dokaz dovoljnih finansijskih sredstava za život (potvrda o grantu ili zajmu ili garantno pismo o preuzimanju odgovornosti za troškove stranog studenta za najmanje jednu akademsku godinu)
- lekarsko uverenje
- potvrdu o dobrom vladanju
- putnu ispravu (pasoš) koji važi najmanje jednu godinu

Posebna procedura za srednjoškolsko i stručno obrazovanje

Zahtev se mora podneti organu uprave nadležnom za poslove boravka stranaca i moraju se ispuniti sledeća dva uslova:

- podnosilac mora imati porodične veze (do trećeg stepena, npr. baba i deda, brat, sestra, stric, tetka, rođaci) sa licem koje je legalni stanovnik Belgije,
- podnosilac mora biti u situaciji da ne može pratiti istu vrstu obrazovanja u svojoj zemlji ili u susednoj zemlji.

Dalje informacije: <http://www.diplomatie.be/en/travel/visaLangdetail.asp?TEXTID=22051>

Pravo na rad

Studenti iz zemalja koje nisu članice Evropske Unije koji žele da rade u Belgiji za vreme svojih studija moraju biti zvanično upisani kao studenti i posedovati važeća dokumenta za boravak. Napomena: studenti koji dolaze po prvi put u Belgiju za vreme letnjeg raspusta ne mogu odmah raditi pošto nisu još zvanično upisani (do prvog dana studija). Za vreme školskog raspusta za Božić, Uskrs i letnjeg raspusta, strani studenti mogu obavljati studentski posao bez radne dozvole. Van tih perioda, radna dozvola C se daje studentima koji legalno žive u Belgiji radi zvaničnog studiranja. Uslov za to je da njihov posao nema radno vreme duže od 20 sati sedmično i da se može prilagoditi studijama.

b) Stipendije za studente i postdiplomce

Internet strana Belgijskog udruženja za razvoj (The Belgian Development Cooperation) navodi sve zvanične organe koji nude grantove u Belgiji:

<http://www.dgdc.be/en/dgdc/grants/index.html>

Stipendije za postdiplomske studije za studente iz zemalja u razvoju na Univerzitetu Gent (Ghent)

Ovaj program daje stipendije za postdiplomske studije za kandidate iz zemalja u razvoju koji žele da dobiju master diplomu na Univerzitetu Gent. Grantovi su dostupni za sve master programe na Univerzitetu Gent. Dodeljuju se za trajanje studija sa maksimumom od 2 godine. U slučaju dvogodišnjeg programa stipendija će se platiti za ukupno trajanje samo ako student uspešno završi prvu godinu.

Za dalje informacije kontaktirajte Kancelariju za koordinaciju istraživanja (Research Coordination Office) (chris.simoens@ugent.be).

Robert Šuman grantovi (The Robert Schuman Grants)

Robert Šuman grantovi se dodeljuju studentima doktorskih ili post-doktorskih studija koji imaju istraživački projekat koji se odnosi na evropska pitanja i politike zajednice. Studenti koji nisu sa francuskog govornog područja moraju studirati u francuskoj ustanovi za visoko obrazovanje. Iznos stipendije nije određen.

Ko se može prijaviti:

Državljeni zemalja jugoistočne Evrope

Kontakt informacije:

<http://www.robert-schuman.org>

Valonija-Brisel međunarodna kancelarija (The Wallonia-Brussels International Office) kratkoročni i dugoročni grantovi za strane studente u posebnim disciplinama:

http://www.wbri.be/cgi/bin3/render.cgi?id=0132992_article&userid=&lang=In3&rubr=trad_en

Flamanske stipendije

http://www.studyinlanders.be/?navid=430&direct_to=Funding_opportunities

<http://www.cfwb.be/allocations-etudes> (na francuskom): korisne informacije o postupku podnošenja prijave za studentski grant ili studentski zajam.

c) Lista glavnih univerziteta i koledža

Flamanska zajednica

Univerziteti:

Pet flamanskih univerziteta daju akademske bachelor, master i doktorske diplome:

- Univerzitet Antwerpen, Antwerp www.ua.ac.be
- Vrije Univerzitet Brusel, Brussels www.vub.ac.be
- Univerzitet Gent, Ghent www.ugent.be
- Univerzitet Hasselt, Hasselt www.uhasselt.be
- Katholieke Univerzitet Leuven, Leuven www.kuleuven.be

Instituti za visoko obrazovanje

(posetite http://www.studyinlanders.be/?navid=429&direct_to=Institutions za kompletnu listu)

- Erasmushogeschool Brusel (Erasmushogeschool Brussel) - <http://www.ehb.be/english/index.jsp?topNav=toekomstig>
- GROEP T - Leuven Hogeschool (GROEP T – Univerziteteski koledž Leuven) – <http://www.groep.be/www/?set-lang=en>
- Hogere Zeevaartschool (Antwerp pomorska akademija) - http://www.hzs.be/html_EN/start.htm
- Hogeschool Antwerpen (Univerziteteski koledž Antwerp) - <http://www.ha.be/>
- Hogeschool Gent (Univerziteteski koledž Gent) - <http://english.hogent.be/>

Francuska zajednica

Detaljna lista univerziteta i visoko-obrazovnih ustanova je dostupna na sledećoj Internet adresi:

<http://www.studyinbelgium.be/start.php?lang=en&rub=8>

Univerziteti koji izdaju akademske bachelor, master i doktorske diplome

- FPMs, Faculté Polytechnique de Mons - <http://www.fpms.ac.be/FPMsHome/en/Accueil>

- FUCaM, Facultés Universitaires Catholiques de Mons - <http://www.fucam.ac.be/>
- FUNDP, Facultés Universitaires Notre-Dame de la Paix - Namur - <http://www.fundp.ac.be/>
- FUSAGx, Faculté universitaire des Sciences agronomiques de Gembloux - www.fsagx.ac.be/fac/en/default.asp
- FUSL, Facultés universitaires Saint-Louis - <http://www.fusl.ac.be/>
- UCL, Université catholique de Louvain - <http://www.uclouvain.be/en-index.html>
- ULB, Université Libre de Bruxelles - <http://www.ulb.ac.be/international/>
- ULg, Université de Liège - www.ulg.ac.be/
- UMH, Université de Mons-Hainaut - <http://www.umh.ac.be/>

Visoko-obrazovne ustanove

(posetite <http://www.studyinbelgium.be/start.php?lang=en&rub=8> za kompletnu listu)

- Haute Ecole de Bruxelles (HEB) - <http://www.heb.be>
- Haute Ecole de la Communauté française Paul-Henri Spaak (HESpa) - <http://www.he-spaak.be>
- Haute Ecole Galilée (HEGal) <http://www.galilee.be>
- Haute Ecole «Groupe ICHEC - ISC Saint-Louis - ISFC» (HE Groupe ICHEC) <http://www.ichec.be>
- Institut supérieur d'Architecture de la Communauté française – La Cambre <http://www.lacambre-archi.be>
- Sede de Mons Institut supérieur d'Architecture <http://isa-mons.umh.ac.be/architecture.htm>
- Sede de Lieja Institut supérieur d'Architecture Lambert Lombard <http://www.archi-lombard.ulg.ac.be>
- I.N.S.A.S. – Institut national supérieur des Arts du spectacle et des Techniques de diffusion <http://www.insas.be>
- I.A.D. – Institut des Arts de diffusion <http://www.iad-arts.be>
- I.M.E.P – Institut supérieur de Musique et de Pédagogie <http://www.imep.be>

d) Programi za strane studente

Evropski koledž, Briž

College of Europe, Bruges

Ova institucija nudi doktorske i master diplome u oblastima Evropskih ekonomskih studija, Evropskih pravnih studija, Evropskih političkih i administrativnih studija, ili Studija za međunarodne odnose i diplomatiju Evropske Unije.

<http://www.coleurop.be/template.asp?pagename=studyintro>

Flamanska zajednica

Studijski programi navedeni u sledećoj bazi podataka su akreditovani kursevi koji nisu na holandskom jeziku, predavani na Flamanskom univerzitetu, Univerzitetkom koledžu ili drugim institucijama za postdiplomske studije:

http://www.studyinlanders.be/?navid=428&direct_to=Study_programmes

Francuska zajednica

Sledeći link daje informacije o programima koji su dostupni u francuskoj zajednici.

<http://www.studyinbelgium.be/start.php?lang=en&rub=5>

5. Boravak

Svi strani državljani koji dolaze u Belgiju da borave više od 90 dana moraju pribaviti dozvolu boravka.

Pre dolaska u Belgiju, državljani zemalja koje nisu članice Evropske Unije moraju podneti zahtev za dozvolu privremenog boravka (*autorisation de séjour provisoire/voorlopige verblijfsvergunning - ASP/VVV*) u Belgijskoj ambasadi ili konzulatu. Dozvole boravka se izdaju samo zbog rada, studiranja ili radi življenja sa partnerom ili članovima porodice. Oni se moraju zatim prijaviti u Opštini u roku od tri radna dana po dolasku u Belgiju, čak iako žive u privremenom smeštaju. U roku od dve sedmice od preseljenja u stalno mesto boravka, morate podneti zahtev za ličnu kartu za stranca i zvanično se upisati u Registar stranaca.

Lokalna policija proverava da li je ime datog lica na vratima adrese koju su dali u opštini. Ako je adresa tačna, opština izdaje Potvrdu o upisu u Registar stranaca (*Certification d'Inscription dans le Registre des Etrangers/Bewijs van Inschrijving in het Vreemdelingen Register*) (belu kartu).

Ona se može produžiti nakon godinu dana, osim ako postoji ograničenje dužine boravka ili ako radna dozvola ili profesionalna karta više ne važi. Ako se selite na novu adresu, morate se ponovo registrovati u novoj Opštini u roku od dve sedmice.

Potvrda o upisu omogućava strancima da putuju u granicama Evrope u zemlje koje su potpisale Šengenski sporazum.

Svako lice koje boravi u Belgiji mora pribaviti belgijsku ličnu ispravu. Za strance to je dozvola izdata na kraju procedure odobravanja boravka koja daje dokaz o pravu na boravak u Belgiji. Obično se naziva 'ličnom kartom' ("identity card"), iako ona podrazumeva drugačija prava na putovanje i boravak od onih koja podrazumeva lična karta koju poseduju državljani Belgije. Sva lica koja su starija od 15 godina – bilo da borave u zemlji ili ne – moraju uvek nositi sa sobom lični dokument.

Dozvola stalnog boravka

Ona važi na 5 godina i može biti produžena neograničen broj puta. Vaši podaci se unose u registar stanovnika vaše zajednice.

6. Procedura dobijanja azila

Belgijski zakon predviđa dva statusa zaštite

- status izbeglice,
- status dopunske zaštite.

Svako lice koje dođe u Belgiju mora podneti zahtev za azil Kancelariji za strane državljane (Office des Étrangers). Za vreme procedure podnosilac zahteva će dobiti određena prava (pravo na privremeni boravak, pravo na prihvatilište, pravo na zdravstvenu zaštitu). Druga prava se dodeljuju licima sa statusom priznate izbeglice ili korisniku dopunske zaštite.

Kancelarija za strane državljane je Generalni direktorat Ministarstva za unutrašnje poslove. To je Belgijski organ uprave koji ima nadležnost za sva pitanja vezana za boravak stranih državljana u Belgiji.

U okviru zahteva za dobijanje azila, Kancelariji za strane državljane je nadležna za obavljanje obrade zahteva za azil. Generalni komesar za izbeglice i lica bez državljanstva (Commissariat Général aux Réfugiés et Apatrides – CGRA) je administrativna služba Ministarstva unutrašnjih poslova koja ispituje zahteve za azil podnete u Belgiji, i odobrava ili odbija zaštitu. Podnosilac može uložiti žalbu protiv odluke CGRA Stalnoj komisiji za žalbe za izbeglice, tribunalu za administrativne žalbe.

Izbeglicama nije potrebna radna dozvola u Belgiji. Nosioci statusa dopunske zaštite moraju podneti zahtev za radnu dozvolu C.

Federalna agencija za prijem azilanata (Fedasil)

je odgovorna za prijem azilanata u Belgiji.

Rue des Chartreux 21 - 1000 Brisel

Tel: +32 2-213 44 11 - Fax: +32 2 2-213 44 22

info@fedasil.be

www.fedasil.be

Za više informacija pogledajte <http://www.cire.irisnet.be/ressources/guides/guide-asile-en.pdf>

7. Spajanje porodice

Članovi porodice belgijskih državljana (i državljana Evropskog Ekonomskog Prostora – EEA ili državljana Švajcarske) i državljana zemlje koja ne pripada Evropskoj Uniji koji legalno borave u Belgiji (drugačija pravila se primenjuju za te kategorije).

Član porodice može podneti zahtev za vizu radi spajanja porodice u ambasadi ili konzulatu ili za dozvolu boravka kod opštinskog organa u mestu boravka u Belgiji tako što će podneti potrebna dokumenta.

Sledeći članovi porodice ispunjavaju uslove za podnošenje zahteva:

- supružnik
- roditelji (ili baba i deda) (samo za spajanje porodice sa državljaninom EEA)
- izdržavano dete koje je mlađe od 18 godina

U slučaju zahteva za vizu koji je podneo/la supružnik, zahtev mora da sadrži: kopiju izvoda iz matične knjige rođenih za podnosioca; kopiju izvoda iz matične knjige venčanih; noviju potvrdu o dobrom vladanju; dokaz da supružnik legalno boravi u Belgiji.

U slučaju zahteva za vizu koji je podnelo dete: kopiju izvoda iz matične knjige rođenih; izjavu od strane lica koje ima starateljstvo nad detetom kojom se daje odobrenje da dete ode u Belgiju; dokaz da roditelj legalno boravi u Belgiji.

Sva dokumenta moraju biti overene kopije, sa prevodom.

8. Sistem zdravstvene zaštite

Zdravstveno osiguranje je deo belgijskog sistema socijalne zaštite i da biste ga koristili morate se prijaviti fondu za zdravstveno osiguranje mutuelle (mutualité) ili ziekenfonds (mutualiteit).

Kada se zaposlite u nekoj belgijskoj kompaniji, vaši doprinosi i doprinosi vašeg poslodavca se automatski odbijaju od vaše plate, što obavlja Državna kancelarija za socijalno staranje. Zatim se prijavite u fond za zdravstveno osiguranje, koji vam refundira troškove lečenja. Da bi vas primili, potrebna im je pisana potvrda o zapošljavanju koju je potpisao vaš poslodavac. Možete sami izabrati kompaniju. Iako je većina njih deo verske ili političke ustanove, nema razlike između njih jer iznos refundiranja određuje belgijska vlada. Međutim, ova sredstva ne pokrivaju 100% vaših troškova; može vam se refundirati polovina do dve trećine uobičajenih poseta lekaru ili specijalisti. Zbog toga se mnogi odlučuju za dodatno privatno osiguranje (complémentaire).

Za listu zajedničkih fondova, pogledajte: <http://www.inami.fgov.be/homefr.htm> i kliknite na Organismes assureurs (na francuskom) ili <http://www.riziv.fgov.be/homenl.htm> zatim na Verzekeringsinstellingen (na holandskom).

Kada ste se osigurali, dobijate standardizovani stil sa kreditnom karticom (Système d'Information Sociale - SIS), kartu koja vam je potrebna za apoteke i bolnice. Takođe dobijate i list sa nalepnicama (vignettes) koje morate zalepiti na lekarski račun da biste dobili refundaciju.

U Belgiji postoje dve vrste bolnica. Hôpital ili ziekenhuis ima svoj kadar koji je na raspolaganju 24 sata dnevno. Ako ste primljeni u neku od ovih bolnica, verovatno nećete videti svog lekara opšte prakse dok boravite u njoj, pošto je bolničko osoblje zaduženo za vas nakon vašeg prijema. Klinika (clinique/kliniek) je privatna bolnica sa svojim kadrom koji pruža pacijentu usluge, ali je vaš lekar opšte prakse obično zadužen za vas za vreme vašeg boravka. Mnogi doktori sarađuju sa najmanje jednom ili više klinika i mogu vam ponuditi izbor ako je potrebno da budete smešteni u bolnici. U koju vrstu bolnice ćete biti smešteni zavisi od lečenja koje primite i od toga da li je potrebno da vas prati lekar opšte prakse.

U koju god bolnicu da odete, trebalo bi da ponesete vašu belgijsku ličnu kartu ili pasoš kao i vašu SIS kartu ako se lečite u okviru državnog zdravstvenog sistema ili dokaz o osiguranju ako pripadate šemi privatnog zdravstvenog osiguranja. Ne primaju sve bolnice u Belgiji sve vrste zdravstvenog osiguranja, pa je dobro da proverite unapred ako možete.

Od vas će se tražiti da uplatite depozit kada vas prime, i ako data bolnica nema dogovor sa vašom osiguravajućom kompanijom da im direktno prosledi račun, od vas će se tražiti da plaćate troškove sedmično za vreme lečenja.

9. Sistem socijalnog osiguranja

Kada počnete da radite u Belgiji, plaćate doprinose sistemu socijalne zaštite. Vaš poslodavac mora obaviti neophodne formalnosti vezane za vaše prijavljivanje, osim za zdravstveno osiguranje, za koje vi morate odabrati udruženje zajedničke koristi ili se registrovati kod fonda za pomoćno zdravstveno osiguranje. Iznos socijalnog osiguranja je jednak 13,07% vaše ukupne plate. Taj iznos od vaše plate odbija vaš poslodavac.

Tradicionalni sistem socijalnog osiguranja se sastoji od tri režima: jedan za plaćene zaposlene, samozaposlene i državne službenike i sastoji se od sedam grana:

- penzije i penzije za udovce/udovice
- naknade za nezaposlene
- osiguranje za povrede na radu
- osiguranje za profesionalne bolesti
- porodične naknade
- osiguranje za bolest/invalidnost
- godišnji odmor.

Za više informacija, posetite: http://www.socialezekerheid.fgov.be/docs/en/alwa2008_en.pdf (na engleskom).

10. Smeštaj

Smeštaja za iznajmljivanje u Belgiji ima dosta i lako ga je naći, zahvaljujući prilično velikodušnom tretmanu prihoda od zakupnine. U većim gradovima kao što je Brisel, postoji stalna smena diplomatskog i društveno-pravnog kadra, tako da su stanovi i kuće dostupni u svako doba godine. Možete videti puno natpisa sa velikim narandžastim slovima na crnoj pozadini koji glase 'à louer/te huur' i broj telefona koji možete nazvati za više informacija. Nekada je moguće dogovoriti da odmah vidite stan ako obilazite neku oblast sa mobilnim telefonom, tako da je popularno tražiti stan na taj način.

Većina prostora za iznajmljivanje u Belgiji se izdaje nenamešten, što znači da morate obezbediti većinu nepokretnog i pokretnog inventara, uključujući sijalice na plafonu, police u kuhinji, uređaje a često i podne obloge. Nameštene prostorije su retke i često ih je teško naći osim za kratki boravak, obično na manje od godinu dana.

Zakup

Pošto ste našli kuću ili stan za iznajmljivanje, moraćete da pregovarate i zaključite ugovor o zakupu. Vaš zakup bi trebalo da sadrži iznos i uslove depozita za odštetu. Kada se iselite, od vas se očekuje da vratite kuću ili stan u stanju u kojem je bila kada ste je iznajmili; ako to ne uradite, vlasnik može iskoristiti vaš depozit da pokrije troškove neophodnih popravki. Obično morate platiti depozit koji može iznositi do tri mesečne stanarine, ili u gotovini ili dobijanjem bankovne garancije za dati iznos, i obično se pre potpisivanja i plaćanja depozita obavlja popis inventara.

Zakup se u Belgiji mora prijaviti u lokalnoj kancelariji Sudskog izvršitelja za registracije, pri Ministarstvu finansija u roku od četiri meseca od dana potpisivanja.

Belgijsko udruženje potrošača objavljuje brošuru pod nazvom "Guide de la Location", u kome se objašnjavaju standardni uslovi zakupa i klauzule kojih treba da se čuvate. Kontaktirajte Test Achats, Hollande 13, 1060 Brisel (tel: +32 2-536 6411).

Neke Internet strane za pretragu:

<http://www.immoweb.be>

<http://www.brenda.be>

11. Priznavanje diploma (uslovi, nadležni stručni organi)

Organ koji se bavi priznavanjem stranih akreditiva:

NARIC Belgijske francuske zajednice
Direction générale de l'enseignement non obligatoire et de la recherche scientifique
Rue A. Lavallée 1
B-1080 Bruxelles
Tel: +32-2-690 87 03
Fax: +32-2-690 87 60
E-mail: infosup@cfwb.be
<http://www.enseignement.be/infosup/>

NARIC-Flanders
Ministarstvo obrazovanja i obuke
Agencija za visoko obrazovanje i obrazovanje odraslih (AHOVo)
Hendrik Consciencegebouw Toren A 6
Koning Albert II-laan 15
B-1210 Brisel, Belgija
Tel: +32 2 553 97 33
Fax: +32 2 553 97 05
E-mail: naric@vlaanderen.be
<http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/NARIC/>

www.equivalences.cfwb.be (na francuskom): Ova služba se bavi izjednačavanjem stranih sertifikata za osnovno i srednjoškolsko obrazovanje. Ako želite da saznate da li se vaše fakultetsko obrazovanje priznaje za isti nivo u francuskoj zajednici kao u zemlji u kojoj ste je dobili, možete pisati na sledeću e-mail adresu equi.oblig@cfwb.be

ili pogledajte <http://www.enseignement.be/citoyens/annuaires/sup/equivalences/equivalences.asp> (na francuskom).

12. Službe za podršku koje se nude migrantima

CIRE je krovna organizacija za izbeglice koje govore francuskim jezikom i organizacije za pružanje azila u Briselu. <http://www.cire.irisnet.be/>

Flamanski savet za izbeglice

Pruža informacije imigranitima, lobira za razna pitanja i sprovodi projekte za unapređivanje integracije kroz stručno obrazovanje, (kao što je pomoć izbeglicama u osnivanju organizacija zajednice i obuke za lidere u zajednici), kao i kroz kurseve jezika, zapošljavanja i preduzetništva.

Vluchtelingenwerk Vlaanderen
Gaucheretstraat 164
1030 Brussel
Tel.: +32 2/ 274 00 20
Fax: + 32 2/ 201 03 76
e-mail: info@vluchtelingenwerk.be
<http://www.vluchtelingenwerk.be>

FAM (Forum asile et migrations) je državna platforma koja se sastoji od 100 organizacija koje rade sa licima koja traže azil i migrantima <http://www.f-a-m.be/>

Payoke

Pruža podršku žrtvama trgovine ljudima.

Leguit 4, 2000 Antwerpen
tel.: 0032 3/201.16.90
fax.: 0032 3/233.23.24
admin@payoke.be
<http://www.payoke.be>

Bon

Je briselska kancelarija za primanje lica stranog porekla, koja pruža kurseve društvene orijentacije, intenzivne kurseve holandskog jezika za početnike, savetovanje za obuku i rad, i individualno savetovanje za veću samostalnost i učešće u društvu i/ili studije.

Bon Brisel
Rue Ph. De Champagne 23
1000 Bruxelles
Tel: + 32 2- 501 66 80
<http://www.bonvzw.be/indexEngels.asp>

Međunarodna organizacija za migracije
The International Organization for Migration (IOM)
Address: Montoyer Street 40, 1000 Brisel
Tel: + 32 2.282.45.60
www.belgium.iom.int

13. Dobijanje državljanstva

Glavni uslovi za prijem u državljanstvo su: da imate najmanje 18 godina, da ste imali – boravak u Belgiji poslednje tri godine, i da imate 'stvarne veze' sa Belgijom (npr. posao, prijatelji i porodica, investicije itd.). taj period se smanjuje na dve godine za političke izbeglice i lica bez državljanstva. Boravak u inostranstvu se može izjednačiti sa boravkom u Belgiji ako se može dokazati da ste imali stvarne veze sa Belgijom za vreme navedenog perioda.

Morate popuniti odgovarajuće formulare i pribaviti prevedene i overene kopije vašeg izvoda iz matične knjige rođenih, dokaz boravka u Belgiji i sva druga dokumenta koja potkrepljuju vaš slučaj, i podneti ih upravi opštine u zajednici u kojoj živite.

Vaš dosije obrađuje Služba za prijem a vaš slučaj procenjuje državni Dom predstavnika (Chambre des Représentants), koji sprovode dalje istrage ako je potrebno. Na kraju, vaš zahtev za prijem postaje deo zakonodavnog akta koji sankcioniše Kralj i koji se objavljuje u "Moniteur belge", službenom listu državnog zakonodavstva. Od datuma objavljivanja, vi ste zvanično državljanin Belgije i imate ista prava (i iste dužnosti) kao drugi državljanin Belgije. Vaša deca koja su mlađa od 18 godina su automatski državljanin, pod uslovom da žive sa vama.

Ako se venčate sa državljaninom Belgije ili vaš supružnik dobije prijem u državljanstvo dok ste u braku, možete podneti zahtev za prijem pošto ste tri godine živeli zajedno u Belgiji. Procedura je pojednostavljena verzija punog procesa prijema.

Više informacija: <http://www.diplomatie.be/en/services/nationality.asp>

14. Drugi korisni kontakti i informacije

Ambasada Republike Albanije
Tenbosch 30, 1000 Brisel
Tel: +32 2 640 3544,
+32 2 640 1422,

+32 2 644 3329
Fax: + 32 2 640 31 77, 031 2 640 2858
Email: ambassade.bruxelles@mfa.gov.al

Ambasada Bosne i Hercegovine
Belliard 15 -17, 1040 Brisel
Tel: + 32 2 644.33.23
Fax: + 32 2 502.01.88
info@bh-embassy-belgium.org
www.bh-embassy-belgium.be

Ambasada Republike Hrvatske
Av. Louise 425, 1050 Brisel
Tel: + 32 2 639.20.36
Fax: + 32 2 644.65.10
croemb.bruxelles@mvp.hr
www.croatieemb.org

Ambasada Republike Makedonije
Av. Louise 209A, 1050 Brisel
Tel: + 32 2 732.91.08
Fax: + 32 2 734.56.87
macedonia.mission.nato@skynet.be
www.macedoniaembassy.org

Ambasada Republike Srbije
Av. Emile De Mot 11, 1000 Brisel
Tel: + 32 2 647.57.81
Fax: + 32 2 647.26.52
ambaserbie@skynet.be
www.serbiaembusa.org

Ministarstvo unutrašnjih poslova:
<http://www.ibz.fgov.be>

Ministarstvo pravde:
www.moniteur.be

Minisatstvo zdravlja:
www.belgium.fgov.be

Federalno Ministarstvo zapošljavanja i rada:
www.meta.fgov.be